1852. Nº. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 28 APRIL.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 April.

Onder de Advertentiën vindt men tweeërlei aanbevelingslijsten voor Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken. Voor die verkiezing geene Advertentiën verwachtende, hadden wij het Publiek geen kennis gegeven dat we besloten hadden om voortaan geen *ongeteekende* stukken van dien aard meer te plaatsen. De Inzenders hiervan onkundig en niet meer in staat om er aan te voldoen, hadden echter als voorheen op plaatsing gerekend. Wij hebben dus gemeend deze alsnog te moeten opnemen, doch maken tevens bekend, dat we dergelijke stukken niet meer plaatsen, tenzij die in de Courant zelve onderteekend zijn, en dus het publiek wete wie de aanbevelers zijn, of wie zich als hun gelastigde teekent.

Voorts herinneren wij aan de kiezers dat de bewuste verkiezing zal plaats hebben morgen Woensdag van 10 tot 12 ure, in de Lakenhal.

— Het Genootschap onder de zinspreuk: *Mathesis Scientiarum Genitrix*, hield op den 22sten dezer maand wederom zijne jaarlijksche Algemeene Vergadering in de Stads-Gehoorzaal. De Vice-President Pieter van Geer opende haar in tegenwoordigheid van den Heer Burgemeester en van den Heer Wethouder A. Librecht Lezwijn, alsmede van eene Commissie uit de Leydsche Afdeeling der Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, en deed verslag van hetgeen door het Bestuur gedurende het afgeloopen Genootschapsjaar was verrigt en ondervonden, waaruit aanleiding genomen werd tot eene beschouwing van hetgeen het Genootschap in betrekking tot deze stad was, nog is en blijven zal. Daarna overgegaan zijnde tot de uitreiking van prijzen, werden daarmede begiftigd:

In de *Rekenkunde*: M. H. V. Esser, P. Stokhuyzen, J. J. C. Francken, M. A. Visser Cnz., J. W. Doeff, W. van Oosten, J. E. Rijk, H. W. Roozendaal en H. E. A. Fortanier. Getuigschriften aan J. W. de Wilde en J. A. Fonteyn.

In de *Wiskunde*: H. H. Bolland, H. van Wijk, H. J. van Rijkom en H. J. G. van der Burgh. Getuigschrift aan P. van Geer.

In het *Handteekenen*: T. W. van Rutte, G. C. Hoogenstraaten, O. A. Labree, A. P. Felix, C. Bos, P. J. Mulder, J. Smit, H. A. Sparenberg, J. W. T. Bertrand en J. Korsse. Getuigschriften aan P. van den Brandis en C. G. Key.

In de *Bouwkundige Rekenkunde*: H. de Vroede, J. C. Pauw en J. van der Kaay. Getuigschriften aan A. ten Geuzendam en J. F. Popp.

In de *Bouwkundige Teekenkunde*: A. van Dijk, W. F. Neubaus, A. Hofkes, E. van Tol, A. A. van Dommelen en J. P. H. Bey.

In de *Natuur-*, *Werktuig-* en *Doorzigtkunde*: J. van Lith Jz. en K. Dubbeldam.

Terwijl de gewone Zilveren Medaille in het *Bouwkundig Teekenen* werd toegewezen aan J. Rietbergen en als Accessit een Boekgeschenk aan J. J. van Oerle.

De dankbetuigingen werden op eene gepaste wijze uitgesproken door de jongelingen H. E. H. Fortanier, A. P. Felix, J. P. H. Bey en J. Rietbergen.

De Spreker overhandigde voorts het diploma van het gewoon lidmaatschap aan de Onderwijzers J. P. Driessen en W. F. Koppeschaar Jr., en was gedachtig aan den nog in leven zijnde Mede-Oprigter van het Genootschap, de Heer Bartholomeus van den Broeck, die in het begin dezer week zijn 93ste jaar was ingetreden en op dien hoogen leeftijd nog altijd werkzaam bleef ten behoeve van de aan dit Genootschap bestaande Teekenschool.

Een talrijk gehoor getuigde van de belangstelling in deze Inrigting, wier doel en strekking hoofdzakelijk de vorming van den Ambachtsman betreft; wier werkkring bepaald wordt door bijdragen en ondersteuning van welwillenden, maar wier nut meer algemeen begrepen zal worden, daar, waar de behoefte aan Teeken- en Industriescholen wordt gevoeld en erkend.

— De Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem zal den 21sten Mei honderd jaren bestaan hebben. Wij vernemen dat bij gelegenheid van dit eerste Eeuwfeest Directeuren hebben besloten de jaarlijksche, nu honderdste, Algemeene Vergadering, te houden op Vrijdag den 21sten Mei, den Verjaardag der Maatschappij in de vergaderzaal van de Staten der Provincie aldaar, en dat in deze vergadering zal geraadpleegd worden over de ingekomen Prijsverhandelingen, en over nieuwe voor te stellen vragen.

Dat op den daaraanvolgenden dag, zijnde Zaturdag den 22sten Mei, door den Hoogl. Mr. D. J. van Lennep, die alsdan gedurende eene halve eeuw het lidmaatschap zal bekleed hebben, eene plegtige redevoering zal uitgesproken en daarna een feestmaal gehouden worden.

Tot de bijwoning dezer feestviering, op den 22sten Mei, zullen de Protector der Maatschappij, Z. M. de Koning en verschillende autoriteiten worden uitgenoodigd.

— De Ingenieur L. J. A. van der Kun, lid van de Prov. Staten van Zuidholland, heeft zijn ontslag genomen, wegens zijne menigvuldige bezigheden. De kiezers van het 1ste hoofdkiesdistrict 's Gravenhage zijn tegen den 27sten Mei opgeroepen, om eene nieuwe keuze te doen.

— Te Dordrecht is den 23sten overleden de Heer J. Schouten, scheepsbouwmeester en houtkooper, lid der Prov. Staten van Zuidholland, lid van den Raad der stad en Ridder der orde van den Ned. Leeuw.

— Uit Groningen wordt gemeld dat Z. M. de verlichting in den avond van den 23sten heeft bezocht, den 24sten gehoor heeft verleend, het Instituut voor Doofstommen bezigtigd, des namiddags een diner bijgewoond op het Raadhuis aan Z. M. aangeboden en des avonds tegenwoordig is geweest op een galaconcert door HH. Studenten gegeven. — Z. M. heeft aan de Heeren Guyot de gouden medaille van verdiensten geschonken.

Z. M. heeft den 25sten een uitstapje naar Winschoten gedaan en daarna het middagmaal gebruikt bij Jhr. Hora Siccama van Slochteren, op den huize Freylimaborg te Slochteren. Des middags hadden er volksspelen plaats.

Z. M. heeft bij gelegenheid dat hij den 22sten de ontgonnen gronden op de Bergumerheide van den Heer Dr. N. Ypey bezocht, dezen ten aanhooren van al zijne arbeiders benoemd tot Ridder der orde van den Ned. Leeuw, en hen gewezen op hetgeen zij verpligt waren aan een' man die zooveel deed. Aan den instrument- en horologiemaker B. de Gelder, te Beetgummermolen, heeft Z. M. de bronzen medaille van verdiensten geschonken en den Heer Mr. J. G. van Wageningen, Raadsheer in het Hof van Friesland en Colonel der rustende schutterij, benoemd tot zijn' buitengewoon Adjudant.

Nog heeft Z. M. Jhr. van Andringa de Kempenaer benoemd tot Kamerheer in buitengewone dienst en den Heer Cats, Commandant der Eerewacht, tot Ridder van de orde der Eikenkroon.

— Te Herwijnen bij Zalt-Bommel en te Orthen, bij 's Hertogenbosch hebben den 23 en 24sten zware branden gewoed. Te Herwijnen zijn 20 woonhuizen, waaronder 4 hofsteden, 5 ten deele gevulde hooibergen en 4 schuren, alsmede 13 paarden en 9 stuks vee een prooi der vlammen geworden. Men heeft niets gered, dan een weinig tarwe, haver en eenig huisraad.

Na eene onbegrijpelijke krachtsinspanning was men den brand ten 6 ure des avonds meester, die ten 1 ure, bij het uithalen van den oven, waarin men gebakken had, was ontstaan. Een aantal gezinnen zijn van hun dak en goed beroofd en zien eene hoogst treurige toekomst te gemoet.

Te Orthen, dat zich weder eenigzins begon te herstellen van de achtereenvolgende rampen, waardoor het in de laatste jaren, zoo door overstroomingen als door den fellen brand van 1849, geteisterd werd, barstte ten 3 ure in het eerste huis van het gehucht de brand uit, die zich, voortgestuwd door een fellen N. O. wind, binnen één uur aan een 18-tal woningen mededeelde, welke totaal zijn afgebrand. Aan de spoedig aangebragte hulp uit 's Hertogenbosch heeft men het te danken, dat niet het geheele dorp is in asch gelegd. Een 2-jarig kind is verbrand, terwijl de 16-jarige zuster, die het wilde redden, zoo deerlijk is gebrand, dat men voor haar leven vreest.

Het vee is, op een drietal beesten na, gelukkig gered. De regte oorzaak van den brand is nog onbekend.

Nog wordt van eenen derden brand gemeld, en wel te Hoogeveen in Drenthe, van waar van den 24sten geschreven wordt: Gisteren morgen brak in de Hollands-Veldsche veenen en veenbrand uit, die, aangeblazen door een meer en meer aanwakkerenden oosten wind, weldra een zeer verontrustend aanzien kreeg. Een regen van vonken vloog over de dorre en, door de aanhoudende droogte, ligt ontvlambare bovenkorst van het veen en stak weldra de in menigte gegraven turf aan, welke in groote hoopen ter afscheping gereed lag. Thans was het vuur in kracht, en weldra onbedwingbaar, terwijl een wervelwind, de uitbreiding van den brand nog meer bevorderende, dien op ongelooflijke afstanden, te gelijker tijd deed uitbarsten. Meer dan vijftig hoopen (zoogenaamde vuren) zag men te gelijker tijd in vlam staan,

en de lucht was zoo geweldig, dat zij elke poging tot blussching onmogelijk maakte. Thans is de wind eenigzins bedaard, en men hoopt (hoewel het vuur nog allerwege smeult) den brand meester te worden. De schade is zeer aanzienlijk, doch op dit oogenblik moeijelijk te berekenen: sommige veen-eigenaren verloren hun geheelen voorraad van turf.

— Met veel belangstelling hebben wij vernomen, zegt het *Handelsblad*, dat de nagelaten papieren van Ds. van Senden eene veel rijkere verzameling van aanteekeningen betreffende het Heilige Land hebben opgeleverd, dan men aanvankelijk durfde hopen. En zoo wij wel zijn onderrigt, heeft zijn zoon, thans Predikant te Leur, de gewigtige taak op zich genomen, om die aanteekeningen in onderling verband te brengen met hetgeen door den overledene van het tweede deel reeds was afgewerkt en gedrukt, waardoor dit belangrijk werk nog tot een compleet geheel zal worden gebragt en tot een merkwaardig gedenkstuk zal kunnen verstrekken van den zoo vroeg aan de wetenschappen ontrukten geleerde.

'S GRAVENHAGE, 27 April.

Naar men verneemt zullen Prins en Prinses Frederik in de eerste dagen van Mei eene buitenlandsche reis ondernemen, van omstreeks vijf maanden.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 26 *April.*

In deze zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over het wets ontwerp tot wijziging en aanvulling der wet op het zegelregt, en over dat tot wijziging der bepalingen nopens den accijns op het geslagt. Het eerste (onlangs bij de Tweede Kamer aangenomen met 47 tegen 7 stemmen) is met algemeene stemmen afgestemd en het tweede met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de Kamer tot nadere bijeenroeping opgeheven.

ROTTERDAM, 26 April.

Eergisteren had alhier de aanbesteding der verbouwing van den Schouwburg aan den Coolsingel, volgens bestek en teekeningen, plaats; de laagste inschrijvers voor dat werk waren de Heeren G. de Haas en Zoon, alhier, voor de som van ƒ71,000. In eene eerstdaags te houden algemeene vergadering van Heeren deelhebbers in de Rotterdamsche Schouwburg-Vereeniging zal over de al of niet gunning aan de laagste inschrijvers worden beslist.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 24 April.

De bevolking der hoofdstad bevat thans in ronde cijfers 2,362,000 zielen. Indien de bevolking als tot dusverre blijft toenemen, zal zij na bijna 40 jaren verdubbeld zijn. Men berekent dat hier iedere 7 minuten een kind geboren wordt, en iedere 9 minuten een ingezetene sterft.

— Het katoen-garen, bekend onder het nummer 2000, is zoo fijn gesponnen dat de draad slechts vier katoenvezels bevat. Om zich een denkbeeld van de dunheid dezer vezels te maken, diene, dat het gewigt van 960 Eng. ellen slechts één grein is.

— Abbas Pacha, Onderkoning van Egypte, heeft aan zijne zonen een Engelschen onderwijzer gegeven, en bevordert bijzonder de oefening dezer taal aan zijn hof.

— Het aantal der Priesters en Geestelijke gestichten in Engeland en Schotland in 1842 en 1852 levert het volgende verschil op:

Kerken en kapellen 556, 709. — Priesters 710, 1156. — Mannen-kloosters 3, 17. — Vrouwen-kloosters 20, 62. — Statiën en Collegiën 32, 50.

Zoodat er in 10 jaren tijds 153 kerken en kapellen, 446 priester, 14 mannen- en 42 vrouwen-kloosters en 18 statiën en collegiën zijn bijgekomen.

— Er is uit Australië veel goud hierheen gevoerd; men ontving er deze week ruim 200,000 £, en verwacht binnen kort eene gelijke som.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 April.

De *Moniteur* behelst twee besluiten van den President, waarbij de naam der stad Pontivy (in het departement Morbihan) veranderd wordt in Napoleonville, en die van de gemeente Labastide-Fortunière (in het departement van de Lot) in Labastide-Murat. Beide besluiten zijn genomen overeenkomstig den van de zijde der ingezetenen dier plaatsen te kennen gegeven wensch.

— De *Moniteur* bevat een besluit dat al de krijgslieden die den 2den December 1851 in bezetting lagen of geroepen werden waar oproer was uitgebroken, dat jaar hun als een veldtogtsjaar zal worden toegerekend. Voorts bevat dat blad talrijke benoemingen bij het Legioen van Eer, en een aantal namen van krijgslieden aan wie de nieuwe door den President ingestelde eerepenning wordt toegekend.

Nog meldt dat blad dat in de maand Mei alle Officieren en Ambtenaren bij het Departement van Oorlog den eed zullen moeten afleggen.

— De Regtbank van het departement der Seine voor wie de zaak der familie Orleans tegen de President aanhangig was, heeft zich, in strijd met de onlangs door den Prefect, namens den Staat, afgelegde verklaring, competent verklaard. De pleidooijen van de Heeren Paillet en Berryer voor de familie Orleans hebben eenen diepen indruk gemaakt.

De Regtbank heeft zich bevoegd verklaard uithoofde »dat de eisch tot onderwerp heeft den eigendom van twee landgoederen; dat de gewone regtbanken uitsluitend bevoegd zijn uitspraak te doen over geschillen betreffende den eigendom, de geldigheid van contracten en de verjaring; dat dit beginsel steeds zoowel ten opzigte van den Staat als van particulieren is toegepast; dat het alzoo aan de Regtbank alleen toekomt de regtstitels der partijen te beoordeelen en de wet toe te passen op de feiten die aanleiding geven tot het geding."

Men verzekert dat de Regering van deze uitspraak in beroep gekomen is bij den Staatsraad, regt doende in conflicten van attributie.

— Aan de uitgevers van Belgische dagbladen, die in Frankrijk ingevoerd worden, is door de Regering te kennen gegeven, dat zij voortaan geen ander verslag van de zittingen van de Wetgevende Magt mogen geven, dan het officieel verslag in de Fransche bladen medegedeeld, daar zij anders niet zullen toegelaten worden.

— Gisteren is het borstbeeld van Lodewijk Napoleon op de markt Beauvau, faubourg St. Antoine, en op de markt Laborde, faubourg St. Honoré, geplaatst en ingewijd.

— Men meldt uit Lyon dd. 21 dezer: Gisteren werd alhier, door den Graaf de Castellane, Hoofdgeneraal van het leger van Lyon, de eerste steen gelegd voor het voetstuk, waarop, den 15den Augustus e. k., het ruiterstandbeeld van Keizer Napoleon zal geplaatst worden.

— In de departementen Vosges en Jura is de koude zeer streng en valt er nog sneeuw. De nachtvorsten doen in het depart. Gironde veel schade.

SAKSEN.

LEIPZIG, 22 April.

Den 19den is de Leipziger mis geopend. Nimmer zag men er zooveel kooplieden als thans. Reeds zijn er een aantal vreemdelingen, zoowel koopers als verkoopers aangekomen, onder welke zich bevinden een aanzienlijk aantal Noord-Americanen, Grieken en Perzen. Over het geheel wordt de Leipziger mis van jaar tot jaar belangrijker en koestert men met reden de beste verwachting van dezelve, daar bij de opening reeds zeer veel inkoopen bewerkstelligd zijn.

Het *Nederlandsch Weekblad voor Geneeskundigen* bevat het volgende stuk, dat wij om de belangrijkheid der zake voor de ingezetenen dezer stad, hier in zijn geheel overnemen:

Eindelijk mag men er zich in verheugen, dat binnen kort in de reeds sedert lang alhier gevoelde behoefte aan verbetering der inrigtingen tot verpleging van zieke armen zal worden voorzien. Nadat door HH. Stadsdoctoren bij herhaling aan het bestuur dezer stad vertoogen waren ingezonden, over het ondoelmatige van het St. Cecilia ziekenhuis, werd hierop in het jaar 1848 door twee Raadsleden de HH. Dr. van Kaathoven en Prof. van der Boon Mesch de aandacht gevestigd; dit gaf aanleiding dat in Jan. 1849 aan eene Commissie, bestaande uit de HH. Bucaille, Olivier en Baert, toenmalige Regenten van het Cecilia-Gasthuis, het onderzoek van de behandeling der zieke armen zoowel uit een finantiëel, administratief, als geneeskundig oogpunt werd opgedragen.

Omstreeks denzelfden tijd ontving de geneeskundige faculteit der Hoogeschool door HH. Curatoren eene aanschrijving van Z. Ex. den Minister van Binnenl. Zaken, waarin inlichtingen gevraagd werden, omtrent den toestand van de hulpmiddelen voor het geneeskundig onderwijs, omtrent het aantal lijders, dat jaarlijks voor het practisch onderwijs in de verschillende vakken der geneeskunde dienstbaar was, en de uitbreiding die daaraan zoude kunnen gegeven worden. Dit had ten gevolge, dat de Faculteit zich met bovengenoemde Raads-Commissie in verband stelde, door welke op den 6den Oct. 1849 een uitgebreid rapport werd uitgebragt, inhoudende onder anderen een voorstel tot vergrooting van het Nosocomium Academicum en inrigting van dit gebouw tot een stedelijk Ziekenhuis voor 250 lijders, dat tevens voor een groot gedeelte aan het onderwijs in de practische geneeskunde zoude dienstbaar gemaakt worden.

In het jaar 1850 werd dit voorstel door den Stedelijken Raad aangenomen en aan dezelfde Commissie opgedragen, om in onderhandeling te treden met HH. Curatoren der Hoogeschool over de voorwaarden, waarop behoudens goedkeuring der Hooge Regering het Nosocomium Academicum aan de stad tot voornoemd doel zoude worden afgestaan. Verschillende oorzaken, waarvan de vermelding van minder belang is, verhinderden tot nog toe het nemen van een besluit, tot dat eindelijk al deze bezwaren opgeheven zijnde, op den 25sten Maart ll. in eene gehoudene Raadsvergadering, aan de reeds vroeger beraamde plannen de laatste hand werd gelegd, en de voorstellen der *ad hoc* benoemde Commissie, waarin onderwijl de Heer Baert door Prof I. van der Hoeven vervangen was geworden, werden aangenomen.

Zoo wij wel onderrigt zijn, is daarbij het volgende te verwachten:

1°. Dat het Nosocomium Academicum eene aanmerkelijke vergrooting zal ondergaan, en daardoor tot een doelmatig Ziekenhuis voor 250 lijders ingerigt zal worden. Volgens het daarvan voorloopig door den stads-architect gemaakt plan, zal het nieuw te bouwen gedeelte ongeveer tweemaal zoo groot zijn als het reeds bestaande, en daarmede een langwerpig vierkant, geheel vrijliggend gebouw van twee verdiepingen uitmaken, dat een terrein van ± 3000 □ ellen zal beslaan, en van eene ruime binnenplaats voorzien zijn. De ziekenzalen, 22 in getal, zullen op een paar uitzonderingen na en verder ook de badkamers, operatiekamer, locaal voor het doen van lijkopeningen enz., in het nieuw gebouwde gedeelte gevonden worden, en dus wat de grootte, de hoogte der verdiepingen, de inrigting tot verlichting, verwarming, luchtverversching enz. betreft, geheel volgens de tegenwoordige eischen der wetenschap ingerigt worden. De nu reeds bestaande localen zullen voor de verschillende suppoosten, de apotheek, waschhuis enz. gebruikt worden.

2°. Dat het bestuur van het gesticht aan een collegie van Regenten zal worden opgedragen en de behandeling der zieken aan een inwonend Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde.

3°. Dat het gesticht aan het practisch-geneeskundig onderwijs der Hoogeschool zal dienstbaar gemaakt worden. — Wat dit laatste punt betreft zijn de volgende bepalingen gemaakt: *a*) dat voor elk der beide Hoogleeraren, die de zoogenaamde inwendige geneeskunde onderwijzen, twee zalen elk met 12 bedden beschikbaar zullen gesteld worden, met het regt om daarin op te nemen de lijders uit de gewone ziekenzalen, die hun voor het onderwijs doelmatig zullen voorkomen en lijders uit de stad of andere gemeenten, wanneer zich in het ziekenhuis zelf geen genoegzaam getal belangrijke zieken mogten bevinden; *b*) dat aan den Hoogleeraar in de Heelkunde, behalve eene geschikte operatiekamer, 4 zalen met 36 bedden voor lijders en lijderessen met heelkundige gebreken, oogziekten, enz., zullen worden afgestaan; zullende ook hij op boven omschreven wijze voor eene behoorlijke bevolking zijner kliniek kunnen zorgen en eveneens het regt hebben om de lijders, die voor het onderwijs het belang verloren hebben, naar de algemeene ziekenzalen te laten overbrengen; *c*) dat door de genoemde Hoogleeraren eene Genees- en Heelkundige polykliniek in het gesticht zal gegeven worden; *d*) dat de Hoogleeraar in de Verloskunde het bestuur zal hebben over de zalen ten behoeve van barende en kraamvrouwen; de daartoe bestemde localen zullen, behalve eene kamer voor eene inwonende vroedvrouw, bestaan in eene zaal met 7 à 8 bedden voor zwangeren, eene verloskamer met 2 bedden, met eene daaraan grenzende badkamer, 2 zalen met 18 bedden voor kraamvrouwen en 1 zaal met 4 bedden voor zieken, waarin, voor zooverre de ruimte toelaat, barende en zwangere uit de stad en uit de naburige gemeenten (de laatste 4 weken voor het vermoedelijk tijdstip der baring) zullen opgenomen worden; *e*) dat aan de stads-vroedvrouwen de verpligting zal opgelegd worden om van elke stoornis der baring bij vrouwen, aan welke zij gratis hulp verleenen (6 à 700 des jaars), aan den Hoogleeraar in de Verloskunde dadelijk kennis te geven.

Bovengenoemde bijzonderheden, voor welker juistheid wij meenen te mogen instaan, zullen voldoende zijn om deskundigen te overtuigen, dat zoodra het geprojecteerde gebouw zal bestaan, op eene allezins voldoende wijze in de behoeften van het geneeskundig onderwijs zal voorzien zijn. De verschillende klinieken toch, die reeds nu in geenen deele bij die onzer beide andere Hoogescholen behoefden achter te staan, zullen eene aanmerkelijke uitbreiding erlangen, daar niet alleen het getal beschikbare bedden vermeerderd, maar ook voor eene doelmatige keuze en afwisseling der lijders gezorgd zal worden.

Eere zij alzoo aan het stedelijk bestuur, dat op die wijze getoond heeft hoezeer de belangen der zieke armen en die der Hoogeschool het ter harte gaan.

Ten slotte mogen wij hierbij voegen, dat bereids door den Raad de noodige fondsen tot volvoering van bovengenoemd plan zijn aangewezen, zoodat de geheele zaak om ten uitvoer gebragt te worden nog slechts op de goedkeuring der Hooge Regering wacht. [Dr. Mess.]

STADS BERIGT.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 29sten April 1852, des namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van een Commissaris voor het Haagsche, Delftsche en Rotterdamsche Pakschuitenveer.

2°. Voorwaarden wegens de levering van Houtwaren.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft bij besluit van den 8sten eervol emeritaat met pensioen verleend aan de volgende Predikanten der Hervormde gemeente: A. Verwey, Bz., te Leyden; C. W. Stronck, te Dordrecht; C. Hacke, te Haarlem; A. H. Scholte, te Dronten; D. G. van der Horst, te Nieuwendam; R. S. Sevensma, te Workum; J. B. de Boer, te Marrum; T. van Reen, te Ommen; W. G. Reddingius, te Woltersum; H. Wormnest, te Warfhuizen; J. Mensinga, te Zuidlaren; en J. v. d. Ploeg, Predikant bij de Doopsgezinde gemeente te Grouw; alle ingaande 1° Julij a. s.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 24sten April de Heer C. M. Morrees, van Niekerk, in de Regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: JOS. BRAUN, van *Mulhouse*, EN S. M. DE RINK, van *Leyden*.

HELMOND, 23 April 1852.

LEYDEN 25 April. Heden overleed tot bittere droefheid van mij, hare Broeders en Zusters en verdere Betrekkingen, mijne hartelijk geliefde jongste Dochter BERNHARDINA, in den leeftijd van ruim zestien jaren.

W. L. TYDEMAN,
Wed. J. TERPSTRA.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele blijken van opregte deelneming bij het afsterven van mijnen geliefden Echtgenoot, den Wel-Eerwaarden zeer Geleerden Heer ADRIANUS LEONARDUS VAN DER BOON MESCH, *Theologiae Doctor en Emeritus-Predikant*, ondervonden betuig ik, ook uit naam mijner Betrekkingen, mijnen hartelijken dank.

C. VAN DER BOON MESCH,
Geb. METELERKAMP.

LEYDEN, 26 April 1852.

Voor de belangstelling, mij bij het overlijden mijns Broeders betoond, betuig ik mijn' hartelijken dank.

LEYDEN, 27 April 1852. F. A. VAN DER LAAKEN.

De Ondergeteekenden betuigen hiermede, ook namens de Familie, hunnen opregten dank, voor de vele blijken van belangstelling, dezer dagen, zoowel in hunne vreugde, als in hunne droefheid ondervonden.

A. VAN IPEREN,
Chirurgijn en Vroedmeester.
A. G. VAN IPEREN, Geb. DORREPAAL.

LEYDEN, 28 April 1852.

Voor de blijken van deelneming, bij de geboorte en het overlijden van ons geliefd Kindje, van zoo velen ontvangen, betuigen wij onzen dank.

J. HARTEVELT.
L. C. H. HARTEVELT, RULOFFS.

LEYDEN, 28 April 1852.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Daar het contract van de Commissie voor het Tooneel met HH. Eigenaren van den Schouwburg met 1° Mei e. k. ophoudt van kracht te zijn, **moet** de **vierde** en **laatste** Voorstelling op Vrijdag den 30sten April e. k. plaats hebben. Op dringend verzoek van een groot aantal Geabonneerden en van de Ondergeteekenden zal de Heer A. PETERS, Directeur van den Koninklijken Schouwburg als dan ten Tooneele doen opvoeren:

De Rijke Erfgename, Tooneelspel in vijf Bedrijven, gevolgd door: ***De Bruidsschat van Auvergne,*** Blijspel in één Bedrijf.

De Billetten zullen spoedig worden bekend gemaakt.

Niemand der HH. Geabonneerden is gehouden zijne Handteekening gestand te doen.

A. VAN DER HOOP, Jrs. ZOON.
J. VAN GENNEP.

LEYDEN, 27 April 1852.

Aanbeveling van Leden voor de Kamer van Koophandel. *Dubbeltal.*

B. F. KRANTS,	of	O. O. VAN DEN BERG.
S. J. LE POOLE,	»	A. C. LEEMBRUGGEN.
P. DU RIEU, JR.,	»	J. B. DE MOEN.
A. HARTEVELT, JZN.,	»	J. HOPMAN.
P. J. ZUURDEEG, JZN.,	»	J. C. ZAALBERG.
M. COUVÉE,	»	F. W. KOPPESCHAAR.
J. J. VAN WENSEN,	»	TEN SANDE.
D. A. SCHRETLEN,	»	W. WOLTERS.
P. VAN GEER,	»	C. DROS.

In eene bijeenkomst van Stemgeregtigden voor de Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, is besloten tot Leden daarvan te kiezen, de Heeren:

A. HARTEVELT, Jz.	A. C. LEEMBRUGGEN.
J. A. DE FREMERY.	C. DROS.
D. A. SCHRETLEN.	J. J. VAN WENSEN.
Mr. P. DU RIEU, Jr.	B. F. KRANTZ.
TH. W. J. VAN DEN AARDWEGH.	

De **Zesde Winter-Voorlezing** van de Leydsche Afdeeling der *Maatschappij tot Nut der Israëliten* in Nederland, zal gehouden worden op Donderdag den 29sten April e. k. des avonds ten *half acht* ure, in de Stads-Gehoorzaal.

Sprekers: de Heeren Mr. PH. HAAS, uit *Amsterdam* en M. PIMENTEL, uit *'s Hage.*

Toegangskaartjes zijn te bekomen à 50 Cents, aan het Locaal.

H. KOETSER, *Secretaris.*

VRIENDEN-ISRAELS.
BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op **VRIJDAG** den 30sten April 1852, des Avonds ten ***ZEVEN*** ure.

Dr. J. H. MOLKENBOER is **VERHUISD** naar de *Mare*, Wijk VI. No. 1219.

Men verlangt binnen Leyden te Huren:

Een **GEBOUW**, ter lengte van 20 tot 30 El, met eene breedte van 5 à 6 El, ter uitoefening eener Trafiek, en wel liefst met een paar Vertrekken, geschikt tot een **Meesterknechts-Woning.** Zoodanig Gebouw, met ruim en fatsoenlijk **WOONHUIS**, zou ook *in Koop* gebruikt kunnen worden. Inclinerenden gelieven zich met de noodige aanwijzingen te vervoegen bij den Architect J. W. SCHAAP, onder Letter **A.**

Men vraagt te Koop of te Huur:

Een **HUIS**, geschikt voor *Winkelhuis* met ruim Voorhuis, op een der meest gezochtste standen der Stad *Leyden.* Opgaaf van prijs en stand onder Letters **A. L.** bij den Boekh. J. F. VAN DORBEN, te *Haarlem.* Brieven *franco.*

HOOGHEEMRADEN van RIJNLAND zullen in het *Gemeenlandshuis* te *Leyden*, in het openbaar op Woensdag den 19den Mei 1852 des voormiddags ten 10 ure, ten Verkoop aanbieden:

1º. *Het* HOUT *en* IJZER *van ruim* 4000 *ellen lengte, zwaar en ligter* PAAL-, SLIET- *of* PLANKWERKEN, en

2º. *De* RAAPPUIN *van ongeveer* 32000 *en de* BALLASTSTEEN, *van ongeveer* 7600 *ellen oppervlakte* GLOOIJING, BEDDING *of* BESTRANDING.

Beide vroeger gediend hebbende tot oeververdediging om de Haarlemmer- en Spieringer Meren.

De Verkooping zal geschieden in 76 Percelen, waarvan de Aanwijzing geschieden zal voor de 38 eersten onder *Leymuiden* en *Aalsmeer*, op Vrijdag den 14den Mei, beginnende aan de *Oudewetering*, en voor de overigen onder *Osdorp* of *Sloten*, en onder *Spaarnwoude*, *Houtrijk en Polanen*, op Zaturdag den 15den Mei, beginnende aan de Brug over de Ringvaart te *Sloten* beide des voormiddags te 10 ure; terwijl de Beschrijving dier Percelen met de Voorwaarden der Verkooping van den 10den Mei ter lezing liggen in de Gemeenlandshuizen van Rijnland te *Leyden*, *Houtrijk en Polanen*, *Spaarndam*, *Katwijk* en aan de *Oudewetering*, en in de voornaamste Logementen der steden *Amsterdam*, *Haarlem* en *Leyden*, alsook van de Dorpen binnen den omtrek dier Steden. Voorts is inlichting te bekomen bij den Eersten Opziener over den Waterstaat en Landmeter van Rijnland J. KROS, op de Hoogewoerd te *Leyden*, en bij den Onder-Opziener van het Leydsche Kwartier J. D. RIJK, te *Oudewetering*.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Woensdag den 5den Mei 1852, des middags ten 12 ure, zullen PASTOOR en KERKMEESTEREN der R. C. Gemeente van *Katwijk aan den Rijn* c. a., in het Logement *de Roskam* aldaar, onder hoogere goedkeuring, **AANBESTEDEN**: eenige **Herstellingen** aan de **Kerk** en **Pastorie** van voormelde Gemeente; waarvan het Bestek en de Voorwaarden ter lezing ligging te *Katwijk aan den Rijn* in voornoemd Logement; te *Noordwijk Binnen*, in het Logement *het Hof van Holland* en te *Oegstgeest*, in het Logement de *Roode Leeuw*. Zullende daags vóór de Besteding, aanwijzing in loco geschieden van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 1 ure.

De Ondergeteekende langs dezen weg aan de geëerde Bezoekers van zijn Etablissement zijnen hartelijken dank toebrengende voor de gunst, in het afgeloopen jaar genoten, beveelt zich op nieuw in de algemeene aandacht, wenschende hij zich het hem geschonken vertrouwen allezins waardig te maken.

Hij veroorlooft zich tevens ter kennisse zijner Begunstigers te brengen, dat zijne Inrigting in alle opzigten **veranderd en verbeterd** is; de Tuin, verschillende Wandelingen aanbiedende, levert vele genoegens; men vindt er, behalve de gewone **Spelen**, ook gelegenheid om zich met **Gymnastische Oefeningen** te vermaken.

Tot de goede bediening, zoo van groote als kleine **Partijen**, voor **Déjeunés, Dinés** als anderzins, ziet hij zich volkomen in staat gesteld, en hoopt door eene juiste behandeling zich de gunst zijner geëerde Bezoekers waardig te maken, daar hij niets onbeproefd zal laten om haar te verdienen.

In bedoeld Etablissement zijn gedurende het Zomersaizoen verscheidene **Gemeubeleerde Appartementen** te Huur.

Wykerbrug bij VOORBURG, April 1852. S. J. STEENWEG.

Sedert bijna zeven jaren heb ik aan hevige maagkramp geleden, die mij allen levenslust benam en voor den arbeid geheel onbekwaam maakte. Voornamelijk in de laatste drie jaren werd ik door de hevigste pijnen dag en nacht gefolterd; het ligste voedsel, al was het nog zoo gering, veranderde in weinige minuten in zuur en werd door de maag weder uitgestooten. Eene bloedspuwing, die uit de maag voortkwam, verergerde mijnen toestand zoo zeer, dat alle hoop op genezing vervloog en ik mijn laatste uur verbeidde. Mijn eenigste vooruitzigt op deze wereld was het graf, waartoe ik mij voorbereidde en waarnaar ik verlangde, toen in Mei ll. de Voorzienigheid mij door eenen Menschenvriend de **REVALENTA ARABICA** van DU-BARRY & Cº. bezorgde, die mij genezen heeft. — Vijf Doctors (hier volgen vijf bekende namen) hebben mij achtervolgens behandeld en hebben mij eene verbazende menigte medicijnen doen gebruiken, zonder mijnen toestand in het minst te verbeteren.

In Mei ll. begon ik de **REVALENTA ARABICA** te gebruiken, ik at ze 's morgens en 's avonds, en spoedig merkte ik dat de pijnen verminderden en de maag beter werd; het weinige dat ik at, bleef goed in de maag en ik nam dagelijks toe in krachten. Thans ben ik geheel hersteld, kan alle spijzen verteren en gebruik alleen uit voorzorg des morgens nog een bordje Revalenta.

Mogen allen, die ziek zijn als ik geweest ben, dit heerlijke voedsel leeren kennen, zij zullen met mij, daarop vertrouw ik, de Voorzienigheid danken kunnen voor hunne genezing.

AMSTERDAM, W. KOST,
Zoutsteeg boven Nº. 16, 21 Nov. 1851. *Schoenmaker.*

Amsterdam, Verkoophuis.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.
Delft, J. T. Wagner.
Dordrecht, J. Veth Jr.
Gouda, A. Goedraad.
's Hage, Sack en Comp.
Leyden, A. Dirks.
Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Rotterdam, J. A. Klinger en Cº.
Schiedam, N. Roepius.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 8sten Mei 1852, des avonds te 7 ure, bij Opveiling en Afslag, van: Een HUIS EN ERVE, gelegen te *Leyden*, aan den Nieuwen Rijn, Wijk VII, Nº. 98. Te aanvaarden den 1sten Junij 1852 en te bezigtigen Woensdag, Donderdag en Vrijdag van elke Week, vooraf belet vragende, terwijl nadere informatien te bekomen zijn, ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

GEBR. MULLER, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch* geven uit:

BIJBELOEFENINGEN,

VAN

J. E. VOET VAN CAMPEN,

in leven Predikant te Leyden,

VOORAFGEGAAN VAN EEN LEVENSBERIGT,

door Dr. N. C. KIST, *Hoogleeraar te Leyden*.

(Met Portret.)

EERSTE GEDEELTE. *Prijs f* 1.40.

Het tweede en laatste gedeelte ziet eerdaags het licht.

Eene Dame genezen van borstkwaal door de Pillen van Holloway, na een lijden van twintig jaren.

De Agent voor den verkoop der HOLLOWAY'S *Pillen* in Nieuw-Zuid-Wallis, schrijft in eenen brief aan den Professor HOLLOWAY, van onderscheidene buitengewone genezingen van borstziekten, welke in deze kolonie hebben plaats gehad door het gebruik dezer uitmuntende *Pillen*; doch wel bijzonderlijk van eene Dame aan de Razorbak wonende, welke sedert 20 jaren aan zware aamborstigheid leed, en diensvolgens niet in staat was, de allerminste inspanning van krachten te doen. Eindelijk gebruikte zij de *Pillen* van HOLLOWAY, en gevoelt zich nu, volgens hare eigene uitdrukking, in staat den Razorbakheuvel tot den top te bestijgen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 26 April.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{3}{16}$	$61\frac{5}{16}$	$61\frac{1}{4}$
Dito Certificaten . . . . " 3 "	$72\frac{15}{16}$	$73\frac{1}{16}$	$72\frac{15}{16}$
Dito dito . . . . " 4 "	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat . . . . " $3\frac{1}{2}$ "	93	$93\frac{1}{8}$	93
Handelmaatschappij . . . . . . " $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening . . . . " 4 "	$92\frac{7}{8}$	93	$92\frac{7}{8}$
Dito Holl. Spoorweg . . . "	$69\frac{1}{2}$	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . " $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Haarlemmermeer . . . . " 5 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif. . . . . . . " 3 "	$66\frac{3}{8}$	$66\frac{3}{4}$	$66\frac{5}{8}$
Dito dito . . . . " 5 "	$93\frac{3}{4}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 " 5 "	$106\frac{11}{16}$	$106\frac{3}{4}$	—
Dito dito 1828 en 1829 . . " 5 "	$105\frac{1}{2}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 " 5 "	$95\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1840 . . . . " 4 "	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{1}{4}$	$90\frac{1}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Cº. . . " 4 "	$89\frac{3}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe . . . . " 4 "	$89\frac{1}{2}$	—	—
Inschrijving in Assign. . . . " 6 "	—	—	—
Certificaten van dito . . . . " 6 "	$68\frac{3}{4}$	—	—
POLEN, Obligatiën . . . . " 4 "	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{7}{8}$	$81\frac{7}{8}$
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . . " 500 "	—	—	—
SPANJE, Obligatien . . . . à 1 pCt.	$21\frac{5}{8}$	$21\frac{3}{4}$	$21\frac{5}{8}$
Dito Obligatiën . . . . . . " 3 "	$47\frac{3}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . " 3 "	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons	$2\frac{5}{8}$	$2\frac{11}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . " 5 "	$81\frac{1}{4}$	—	—
Dito . . . . " 4 "	$64\frac{1}{2}$	—	—
Dito Metall. . . . . " 5 "	$73\frac{3}{4}$	$73\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe . . . . " 5 "	$84\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1847 . . . . " $2\frac{1}{2}$ "	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc. . . . . " $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . . " $2\frac{1}{2}$ "	$50\frac{7}{16}$	$50\frac{5}{8}$	$50\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . 5 "	$98\frac{3}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen . . . . . " 5 "	$39\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito . . . . " 4 "	$37\frac{15}{16}$	$38\frac{1}{8}$	$37\frac{15}{16}$
VENEZUELA, ... " $3\frac{1}{2}$ "	$48\frac{3}{4}$	—	—
MEXICO, ... " 5 "	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{3}{8}$	$34\frac{1}{8}$
AMERIKA, Bankactiën.	$4\frac{3}{4}$	—	—

Grieken $4\frac{1}{2}$, $4\frac{9}{16}$.

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $97\frac{7}{8}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.